

Pokusit se zpochybnit kvality Devítky je ošidné nejen proto, že **Devítka** je už trochu i kultovní kapelou, ale i proto, že je de facto také Žalmanovou doprovodnou skupinou. Pokud ale na analýzu tvorby Devítky půjdeme právě z této strany, vyjde nám, že právě „žalmanství“ je nakažlivé.

Pavel

Žalman Lohonka

působí na naší folkové scéně násobně déle než Devítka a jeho přínos ke kultivaci a rozvoji nejen folku původního, autorského, ale i folklórních prvků ve folku je neoddiskutovatelný a trvalý. Má (a jak je již jasné, po celou svou kariéru) svůj nezaměnitelný a charakteristický hudební textový i interpretační rukopis, naštěstí neoposlouchatelný (na rozdíl od podobně nezaměnitelného, leč už oposlouchaného kolegy z Kamelotu). No, a Devítka se od něj nakazila. Dalo by se říci, zaplaťpámbu za to, že se Devítka nakazila právě od Žalmana a ne od někoho jiného. A tím se dá vysvětlit a zdůvodnit i sound zatím posledního CD Devítky s názvem **Duše v peří**

Kdo by neznal „žalmaní“ konsekvence Devítky, odbyl by desku mávnutím ruky a slovy nuda, nuda, šed', šed'. Ale protože tohle nejde udělat u Žalmanovy tvorby (viz výše slova o rukopisu), nejde takto snadno odbýt ani Devítku, jakkoliv deska působí jako hudba na uspání uspavače hadů. Tak jako bychom u Žalmana mohli spočítat rychlé písničky na prstech jedné, maximálně dvou rukou, tak u Devítky můžeme být pro tento účel klidně bezrucí. Pokud je posluchač příznivě naladěn, přeloží výše uvedená slova „nuda, nuda, šed', šed'“ jako „deska plná jednoduchých, melodických písní ve středním až pomalém tempu, které sluší naléhavosti poselství, které kapela přináší, jakkoliv je to poselství „jen“ o obyčejných mezilidských vztazích“. Někdy je poselství ale ukryto ve slovním výčtu ne nepodobnému telefonnímu seznamu (

Bára

,
Sudička

,
Burčák

,
Devítka

). Takový folkový pop, řekl by ten, kdo rád škatulkuje. Co byste čekali, když ze čtrnácti písní třináct napsal jeden autor, řekne ten, co si rád listuje v bookletu. Hlubavější posluchač si pak všimne, že v písních jde buď o dialog dvou osob opačného pohlaví, které přemýšlejí o svém vzájemném vztahu a o společném vztahu k okolnímu světu a snaží se nalézt a formulovat nějaké obecnější závěry, ne-li dokonce poselství, aby z toho i ostatní něco měli, nebo o tomtéž přemýšlí jen jeden z nich (častěji muž). Někdy se ta snaha ale zvrtně spíš jen jako v demonstraci jisté psí oddanosti jednoho druhému. Bývám v takovýchto případech docela nastražen, abych interprety nachytal při nějaké neupřímnosti, frázi či kalkulu, ale tady se mi to moc nedařilo. Určitě k tomu přispívají pěvecké výkony manželů Brožových, a to především pro vytvoření atmosféry. Posluchač s hudebním sluchem by jim asi leccos vytknul, posluchač průměrný bude zaujat tím, jak hlasy k sobě jdou a jak se v písních doplňují, jakkoliv působí kontrastně – Honza Brož zpívá trochu ležérně, někdy až moc a Jindřiška se naopak leckde do hlasu zbytečně moc opírá (

Bára

,
Doriana

,

Devítka

).

Když se to všechno sečte, tak z průměrných ingrediencí dokáže Devítka uvařit docela slušné, mírně nadprůměrné album. Jednotlivé aspekty písní (k nimž lze mít výhrady, jak napsáno výše) se v celkovém zvuku Devítky vzácně sčítají, jakkoliv by se velmi snadno mohly vzájemně vyrušit. Lze hovořit o velkém štěstí, které Devítka v tomto případě má. Na záměr bych to neviděl, prostě to tak vyšlo.

Ale abych byl zejména v kritice trochu konkrétnější: v některých písních se Devítka více než Žalmanovi podobá svým vrstevníkům, skupině Marien - pozor, ne ale tématem Oněgina z Nemanic v *Taťáně* Klukovi z Pardubic Marienu, to by bylo moc laciné. Spíš v písni *Doriana*. A ještě k

Pod nebem plným hvězd

– ta mi jediná přijde trošku neupřímná a hodně stylizovaná. Někdy Devítka opisuje sama od sebe:

Holka hřích

–

Holka od koní

. Pochválit jmenovitě musím písničky

Sudička

s názvuky reggae,

Živou mě nedostanou

pro – na desce nebývalý – drive a orientální

Betlém

. Naopak kýčovitě flétničky srážejí písně z tenké hrany vkusu v případě

Míny

a

Duše v peří

. Trošku moc je patrná (kdovíproč) fascinace Ruskem 19. století (že by Honza právě něco dočetl?) – v písních se vyskytují Oněgin, Dostojevskij, Taťána, ruská ves, saně se psy a pod. ... Booklet je plný velkých a upřímných slov, jak Devítka nemůže být bez hudby a bez posluchačů a jak jim ta poselství musí předávat, ale texty písní chybí. Fotografie mohly být vybrány také s větší péčí. Ale to už jsou jen drobnosti. Přemýšlím, jak to celé shrnout – můj šálek čaje tahle muzika přímo není, ale nelze jí upřít, že posluchačům docela chutná. Už vím: Kdyby byla Devítka rádio, byl by to Blaník.

{desky 1018}